

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

Dziennik polityczny, gospodarczy i literacki.

ROK XX.

SOSNOWIEC,

PONIEDZIAŁEK 28 STYCZNIA 1929.

Nr. 28.

Przenumerata z oduzyszczeniem do domu lub przesyłka pocztowa 3.50 zł. (zagranicą 6.50 zł.) | Konto czes. P.A.U. Warszawa—61 553. | Cena egzem. 20 groszy.

400 tys. zł. na szkołę gazową W NOWYM BUDZECIE LOPP.

Warszawa, 27-1. Komitet stołeczny Ligi obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej ustalił już swój preliminarz budżetowy i związany z nim program prac na rok bież.

Budżet zamyka się sumą 950 tys. zł., na którą złożą się wpływy ze składek członkowskich w wysokości 590 tys. zł. t. zw. fundusze zebrane na cele specjalne — 450 tys. zł., dochód z „tygodnia lotniczo-gazowego” — 75 tys. zł. oraz szereg drobniejszych pozycji.

W wydatkach największą pozycją jest suma 400 tys. zł., przeznaczona na budowę szkoły gazowej. Na cele lotnicze poświęcono 110 tys. zł., wyszkolenie i sprzęt przeciwgazowy kosztować będzie 64 tys. zł., pozatem odpowiednie sumy przeznaczono na stypendja naukowe, modelarnie, propagandę itp.

Wmurowanie aktu erekcyjnego

Warszawa, 27-1. (Tel. wł.) Dziś o godz. 12 w pod. odbyło się uroczyste wmurowanie (nie poświęcenie) aktu erekcyjnego gmachu Wolnej Wszechnicy.

Na uroczystości przybyli: minister Jurkiewicz, marszałek Sejmu Daszyński, marszałek Senatu Szymański, prezydent Warszawy Słomiński i inni. Po zagajeniu uroczystości przez rektora, przemawiał dr. A. Ławrynowicz, poczem odbyło się wmurowanie aktu erekcyjnego.

Groźny pożar

GMACHU IZBY SKARBOWEJ W BIAŁYMSTOKU.

Białystok, 27-1. Wczoraj popołudniu w gmachu przy Rynku Kościuszki 7, w którym mieszczą się wszystkie wydziały Izby skarbowej, wybuchł na trzecim piętrze lokalu kasowego pożar. Z powodu silnego wiatru ogień w krótkim czasie rozszerzył się. Pożar przybrał groźne rozmiary.

Mimo energicznych wysiłków zjednoczonych oddziałów straży ogniowej, spłonęło trzecie piętro gmachu wraz z dachem. Część aktów uległa zniszczeniu wskutek wiatru i wskutek zalania wodą.

Jeden ze strażaków spadł z balkonu i został ciężko ranny, kilku strażaków odniosło lekkie poparzenia.

Głodówka 600 więźniów W KOWNIE.

Kowno, 27-1. W więzieniu kowieńskim 600 więźniów politycznych rozpoczęło głodówkę.

Została ona wywołana nieudzielnym traktowaniem, złemżywieniem i antyhumanitarnymi warunkami.

Straszny głód W CHINACH.

Londyn, 27-1. Misja wysłana do północnych Chin, gdzie panuje wielki głód, nadesłała z prowincji Szansi sprawozdanie, z którego wynika, że ilość zmarłych na tyfus jest tam tak wielka, że niema komu grzebać trupów.

Ciała zmarłych są rzucone do dołów, skąd w nocy wyciągają je psy i roznoszą poszarpane, szerząc w ten sposób zarazę w mieście.

W mieście Saratsi w ciągu jednego dnia zmarło 40 ludzi.

Potworzyły się bandy po kilka tysięcy osób, które posuwają się na południe i zachód, grabiąc i niszcząc wszystko po drodze.

Turniej hokeyowy.

Kraków, 27-1. (Tel. wł.) W sobotę i niedzielę odbywał się tu turniej hokeyowy. Zwycięstwo odniósł klub „Czarnych” ze Lwowa.

Przeszło 100 kg. fałszywych brylantów i kamieni które w ambulansie przemycono z Czech do Polski.

Władze śledcze wykryły w Katowicach szajkę przemytników fałszywych brylantów i kamieni sprowadzanych z Czech do Polski na wielką skalę.

Głównym „działaczem” przemytników był niejaki Franciszek Kosiński, kierownik ambulansu pocztowego, kursującego między Polską a czeską granicą.

W czasie śledztwa okazało się, że Kosiński był łącznikiem przemytników i znajdował się na usługach głównego dostawcy fałszywych drogich kamieni niejakiemu Lumoznikowi, zamieszkałego w Cieszynie. Po przewiezieniu kamieni w ambulansie rządowym Kosiński najspokojniej wysyłał fałszywą biżuterję i rzekome drogic kamienie do rozmaitych miast polskich, oczywiście w pierwszym rzędzie do Warszawy, gdzie głównymi jego odbiorcami byli: Dawid Szatejko i Szymcha Ajzenberg.

Przeprowadzona w mieszkaniu Ajzenberga rewizja ujawniła tam cztery i pół kilo biżuterji z fałszywych kamieni i oddzielnie półtora kilo samych kamieni.

Przy osobistej rewizji Ajzenberga zauważono notatki i korespondencję świadczącą, że odbiorcą Szatejki był niejaki Galis Pinkus, u którego w czasie rewizji znaleziono przeszło 100 kilo fałszywych kamieni.

Wszystkie te fałszywe kamienie i biżuterję opieczetowano, a członków szajki aresztowano.

Zapytywany Szatejko, kto mu przysyłał paczki, udając naiwnego odpowiadał, że nadsyłano mu je z Katowic paczkami, lecz kto i w jakim celu, nie wie, że wszystko trzymał w domu dla kolekcji.

Dalsze śledztwo ujawniło jednak, że fałszywe brylanty nabywali fałszerze-brylantiarze, którzy sprzedawali je na innym nabywcom po bardzo wygórowanej cenie.

Opieczetowane fałszyfikaty odesłano do dyspozycji urzędu celnego, który ze swej strony skonstatował, że skarb państwa w ten sposób w ciągu dłuższego czasu mógł ponieść miljonowe straty.

6 milionów złotych w biżuterji zostawiła ś. p. Wiktorja Kawecka.

Warszawa, 27-1. Zmarła w tych dniach śpiewaczka operetkowa ś. p. Wiktorja Kawecka, znana była nie tylko z cudownego głosu, ale także z wspaniałej biżuterji, w której występowała na scenie.

Najpiękniejszym klejnotem ś. p. Kaweckiej była wspaniała kolja djamentowa w oprawie z platyny, składająca się z 9-ciu niebawalej wielkości brylantów. Największy z nich ważył 44 karaty, 8 innych posiadało wagę od 28 do 20 karatów każdy. Kolja ta była niewątpliwie najpiękniejszą w Europie, a największy brylant jedynym tego rodzaju w Polsce. Wartość jej oceniano na trzy miliony złotych.

Do bardziej znanych klejnotów Kaweckiej należały najpiękniejsze w Europie koleczyki brylantowe wagi 48 karatów. Tego rodzaju garniturów posiadała Kawecka kilka.

Słynny również był jej motyl brylantowy, ofiarowany jej w bukietcie kwia-

tow na jednym z przedstawień „Wesołej wdówki” w Warszawie w 1904 roku, którego zrobienie kosztowało 42.000 rubli.

Pozatem Kawecka posiadała sześć parometrowej długości sznurów obrzymich pereł, kilkometrowej długości djamentowy łańcuch do lorgnon, złożony z brylantów parokaratowej wagi każdy.

Brosz i butonów z szafirów, szmaragdów, rubinów i innych drogich kamieni posiadała Kawecka bez liku, również dużą ilość, bo 53 pierścionków z kolosalnej wielkości perlami, rubinami, szmaragdami, szafirami itd. Wogóle Kawecka posiadała tylko duże kamienie, które uważała za najlepszą lokatę kapitału.

Majątek jej zawarty w klejnotach wynosił 5—6 milionów złotych.

Śmierć zaskoczyła Kawecką niespodziewanie tak, że nie zostawiła testamentu. Wobec braku testamentu dziedziczy rodzina, w pierwszym rzędzie mąż p. Wielogłowski.

Socjaliści wraz z Bundem ujęli ster samorządu w Piotrkowie.

Piotrków, 27-1. Wczoraj odbyły się wybory prezydium Rady m. i prezydium miasta.

Przy wyborach klub PPS, głosował razem z Bundem. Blok bezpart. oddawał białe kartki, Blok narodowy wysunął swoich kandydatów, którzy skupili tyl-

ko głosy własnego klubu.

Prezesem Rady miejskiej został dr. A. Próchniak (poseł z PPS.), wiceprez. St. Fiszler (PPS.). Prezydentem miasta wybrano K. Szmidta (PPS), wiceprez. M. Hudeca (PPS.) Ławnikami zostali wybrani trzej socjaliści i jeden bundowiec.

Echa tajemniczego zabójstwa żandarma Koryzmy pod Belwederem.

Warszawa 27-1. Dzisiejszy „Kurjer Poranny” podaje:

Zatrzymanie b. agenta II oddziału M. S. wojsk., Stefana Kossowskiego (pełniącego swego czasu służbę obserwacyjno-wywiadowczą w parku Belwederskim) w nocy z dnia 4 na 5 grudnia r. z. po ujawnieniu zagadkowego zabójstwa st. żandarma Franciszka Koryzmy, o czym donieśliśmy obszernie — dało powód wojskowym organom śledczym do zbadania, czy i w jakim stopniu może być wspomniany Kossowski poszlakowany o udział w zbrodni.

Znalezienie go w porze nocnej w budce dozorczy nasunęło wiele przypuszczeń i podejrzeń. Niezmiernie szczegółowe

śledztwo przeprowadza obecnie, pod ogólnym nadzorem prokuratora wojsk. płk. Zielińskiego, prokurator: major Rzewuski.

Dotychczas zebrane materiały — jak wynika z otrzymanych przez nas informacji — są dostateczne do dalszego trzymania Kossowskiego w celi więziennej i do wystąpienia z aktem oskarżenia i skierowania go do odpowiednich władz sądowych do dalszej dyspozycji, według właściwości.

Nastąpić to już ma w okresie najbliższym, a wówczas dopiero rola Kossowskiego przestanie być zagadkową...

Z uwagi na toczące się w tej chwili je-

malnych, rezultaty badań nie mogą być ujawnione.

Należy wszakże nadmienić, że wszelkie piętrzące się w toku dochodzeń okoliczności poddano jaknajskrupulatniejszemu badaniu. Znalazły one właściwy swój wyraz w aktach sprawy.

Okropna hodowla dzieci W PRZYTUŁKACH SOWIECKICH.

Wilno, 27-1. Z Mińska donoszą: Według urzędowej „Zwiedzy”, śledztwo przeprowadzone w bobrujskiej kolonii dziecięcej na Białorusi sowieckiej, wykryło mroźący krwaw w żyłach stan tej kolonii. Dzieci z kolonii zamieszkiwały razem ze zwierzętami gospodarskimi tej kolonii. Obiady otrzymywały raz w tygodniu. W pomieszczeniach tych w przeciągu całej obecnej zimy termometr wskazywał 8 stopni R. niżej zera. Dzieci, nie mogąc wytrzymać straszego chłodu, łamały meble, drzwi itp., paląc niemi w piecach, za co katane były hołostą, która przypominała średniowieczne tortury. Na śniadanie i kolacje wydawano dzieciom zamiast chleba nawpół surowe ciasto. Jedem z pedagogów, komsomolec, nazwiskiem Gładkij, wykazywał wybitne zboczenia sadystyczne, w okropny sposób katując małe dzieci. „Zwiedza” podaje, że wszyscy nauczyciele i wychowawcy zostali aresztowani i oddani pod sąd.

Zawody w Zakopanem.

Zakopane, 27-1. (Tel. wł.) W sobotę i w niedzielę odbyły się zawody narciarskie o mistrzostwo Zakopanem.

W biegu na 18 klm. pierwszy przybył Czech Bron. (1 g. 57 m. 54 sek.) z sekcji narciarskiego Tow. tatrzańskiego, drugi — Motyka Zdzisław (1 g. 59 m. 20 sek.) również z Tow. tatrzańskiego.

W biegu pań na 6 i pół klm. pierwsza przybyła Polczkówna Bronisława (57 m. 18 sek.), druga — Sobkówna (40 m. 20 sek.).

Na Krokwi odbyły się skoki. Gąsienica Stanisław osiągnął 57 mtr.

Skocznia nie była należycie przygotowana, skutkiem czego nie obyło się bez drobnych wypadków.

Adwokat, który wniósł skargę PRZECIWKO SAMEMU SOBIE.

Lwów, 27-1. Wczoraj zarządziła prokuratorja aresztowanie znanego w szerokiej kolach bankowo-finansowych Lwowa adwokata dra Stanisława Brauna, zamieszkałego przy ul. Grodzieckich. Dr. Braun prowadził rozległe interesy zajmując się szczególnie wyrabianiem pożyczek w bankach i kasach oszczędności. Zaplątawszy się nieogłębnie w liczne afery wekslowe i pożyczkowe, nie widząc wyjścia z sytuacji, wniósł dr. Braun do sądu karnego doniesienie przeciwko sobie samemu, w rezultacie którego został aresztowany. Wysokość kwot, z których dr. Braun nie może zdać rachunku, dochodzi do 50 tysięcy dolarów.

Auto zaatakowane przez jelenia WYWRÓCIŁO SIĘ.

Berlin, 27-1. W Nadrenji w pobliżu miasta Guelzenkirchen, w lasku, położonym przy szosie, doszło do niezwykłego wypadku automobilowego. Auto firmy fortepianowej w Guelzenkirchen zostało zaatakowane przez jelenia, który wybiegł z lasu i rzucił się przeciwko samochodowi. Auto przewróciło się i rozbiło. Jeleń został zabity na miejscu. Passażerowie auta wyszli z tej przygody tyko z drobnymi podrapaniami.

Uroczysta Akademia żałobna

ku czci ś. p. dr. Bronisława Zieleniewskiego.

Akademia żałobna dla uczczenia ś. p. dr. Bronisława Zieleniewskiego, urządzona wczoraj przez Towarzystwo Lekarskie w sali gimnazjum im. Słazica w Sosnowcu, zgromadziła elitę inteligencji zagłębiowskiej, odczuwającej i rozumiejącej, jak wielką stratę poniosło Zagłębie przez śmierć tego szlachetnego, rozumnego i ofiarnego obywatela, jakim był ś. p. dr. Br. Zieleniewski.

Po zagajeniu akademii, przez preza Towarzystwa Lekarskiego w Sosnowcu dr. Budzyńskiego, przemówił dyr. T. Nowakowski. Mówił o ś. p. dr. Zieleniewskim, jako człowieku, jako wychowawcy, a raczej, jako o serdecznym przyjacielu młodzieży.

W pięknych, a nabrzmiałych nutach serdecznego uczucia słowami, skreślił dyr. Nowakowski życie ś. p. dr. Zieleniewskiego, od najmłodszych lat, po dzień, gdy „odzwienna wrót prowadzących do Tamtego Życia — nieubłagana śmierć, przecięła pasmo, jego doczesnego żywota.

Ś. p. dr. Zieleniewski urodził się w grudniu roku 1867, w ziemi Sandomierskiej, w miejscowości, gdzie grały mu jeszcze echa trzasku powstańczych sztucerów belgijskich i szezęku wykuwanych kos... Rósł i wychowywał się na ziemi przepojonej obficie krwią powstańców styczniowych...

Po skończeniu 8-iego klasowego gimnazjum klasycznego, wstępuje na uniwersytet w Warszawie, na wydział medycyny. Atmosfera, która panowała wówczas w społeczeństwie, była nadwyraz ciężka. W narodzie, osłabionym olbrzymim upustem krwi, poczyna rozwijać się kierunek pozytywistyczny, trzeźwy rozum poczyna brnąć nad uczuciem i starsze społeczeństwo w tym kierunku oddziaływać na młodzież. Młodzież jednak ma swoje prawa i zbyt gwałtownie hamowane uczucie, wywołuje rezultat ujemny. Niejedna dusza młodzieńcza zwichnęła się w takich warunkach; nie jeden załamał się, stając się zwykłym „zjadaczem chleba“, lub karierowiczem.

Do tych ostatnich nie należał ś. p. dr. Br. Zieleniewski. Umiał scharmonizować siłę rozumną z siłą serca. Nie załamał się, ani pod wpływem ogólnej depresji moralnej, ani pod przełożnym, zdradliwym wpływem wywaradawiającego systemu wychowawczego moskiewskiego.

Po ukończeniu wydziału medycznego, przyjeżdża do Zagłębia i od tej chwili, życie jego związało się z życiem tego środowiska, spłótło się węzłem nieustannej, ofiarnej, pełnej zaparcia pracy, jako lekarza, jako patrioty, jako wychowawcy i przyjaciela młodzieży.

Ś. p. dr. Zieleniewski, był wielkim i serdecznym przyjacielem młodzieży. On żył niejako jej życiem. Jako lekarz szkolny, był jednocześnie wychowawcą. Przejmował się troskami tej młodzieży. Dodawał otuchy przy egzaminach i rozrzucał się szczerze, w czasie uroczystości rozdawania matur.

W ciszy i skupieniu słuchali zebrani przemówienia dyr. Nowakowskiego.

O ogromnej roli, jaką spełnił ś. p. dr. Zieleniewski w życiu zawodowym lekarzy mówił dr. Gosiewski. Omówiwszy na wstępie różnicę pomiędzy stosunkiem lekarza przed wojną do chorego; a obecnie, różnicę, która wynika z mowych przymusowych form ubezpieczeniowych, pozwalających na zerwanie kontaktu bezpośredniego lekarza z chorym, fatalnie odbijającym się na wzajemnym stosunku, mówca podkreślił mocno, niezmordowaną akcję ś. p. dr. Zieleniewskiego mierzącą do uregulowania tej przykrej sytuacji. Jako jeden z organizatorów Związku Zawodowego Lekarzy Rzeczypospolitej, a następnie prezes, starał się wszelkimi siłami, aby przy konieczności utrzymania systemu ubezpieczeniowego pracowników na wypadkach cho-

roby, doprowadzić do wprowadzenia systemu indywidualnej i na zaufaniu opartej pomocy lekarskiej. Swym taktem, jasnością sądu zażęgnywał ś. p. dr. Zieleniewski niejednokrotnie konflikty, które na tem tle wynikały i przybrać mogły niejednokrotnie niebezpieczne formy.

Dr. Marczyński, scharakteryzował postać ś. p. dr. Zieleniewskiego, jako działacza społecznego, oddającego się poza ciężką pracą zarobkową, ofiarnej pracy społecznej, której poświęcał b. wiele czasu i zdrowia.

Tych weteranów pracy na niwie społecznej, którzy przed kilkudziesięciami laty wespół ze ś. p. dr. Zieleniewskim budzili życie narodowe, kulturalne, oświatowe w Zagłębiu, może niewielu pozostało przy życiu. Ale

i ci, którzy, od lat kilkunastu w Zagłębiu przebywają, wiedzą kim i czym był ś. p. dr. Zieleniewski, jako działacz społeczny. Żalować doprawdy wypada, że o tej dziedzinie życia ś. p. dr. Zieleniewski nie zabrał głosu któryś z nich, że nie przemówił, któryś z weteranów tej pracy, razem ze ś. p. dr. Br. Zieleniewskim kładącym podwaliny pod budowę życia kulturalnego, oświatowego i narodowego w Zagłębiu.

Na zakończenie żałobnej Akademii dr. Budzyński, podziękował zebranym za udział w hołdzie dla zasług ś. p. dr. Zieleniewskiego, którego szlachetna postać związaną jest z historią miasta, a działalność, długie lata pozostanie w pamięci społeczeństwa.

Smiały napad rabunkowy na „Marsie”.

Uzbrojony bandyta zrabował 1965 zł.

Kopalnia „Mars“ w Łagiszy była w ub. sobotę widownią niezwykle śmiałego napadu rabunkowego, dokonanego

wśród białego dnia,

gdy praca wśród wszystkich pracowników wrzała w zwykłym tempie.

Mianowicie, o godzinie 12.45 w południe do biura, w którym odbywa się detaliczna sprzedaż węgla, wtargnął niespodziewanie nieznanego osobnik

zamaskowany z rewolwerem w rękę.

W tym czasie w biurze znajdowała się kasjerka, urzędniczka kopalni Marja Jeleńska i woźny kopalniowy Antoni Łaszczyk.

Bandyta, steroryzowawszy obecnych groźbą użycia broni, kazał im odwrócić się twarzami do ściany, poczem przystąpił do rabunku. Przedewszystkiem zabrał ze stołu banknoty 20, 10 i 5 złotych, które przed chwilą przeliczała kasjerka, a następnie żelazną kasetkę. Ogółem

łupem bandyty padło 1965 zł.

Po dokonaniu rabunku, bandyta pośpiesznie opuścił biuro i nim kasjerka i woźny podnieśli alarm, opryszek ulotnił się w niewiadomym kierunku.

Zarządzony przez policję pościg pozostał narazie bez wyniku.

Kronika Zagłębia.

KALENDARZYK.

28 poniedziałek	U z i ś Objawień św. Ag
	t utro Fra nciszka Salez.
	sch. słońca 7 m. 24
	Zach. „ 16 m. 12

Kinoteatry w Zagłębiu

wyświetlają dziś:

- Kino „Zagłębie” — „Pan Tadeusz”.
- Kino „Wawel” — „Przedpiekle”.
- Kino „Corso” — Idjota „Tragedja białej gwardji”. Nadto „Córka Zorzy”.

Teatr w Katowicach

REPERTUAR.

Wtorek 29 bm. — „Manon” występ Ewy Turskiej-Bandrowskiej godz. 7.30

Program radiowy

na poniedziałek 28 stycznia 1929 r. KATOWICE.

- 11.56 — Transmisja sygnału czasu, hejnału z Wieży Marjackiej w Krakowie oraz komunikatu lotniczo-meteorologicznego z Warszawy.
- 12.10 — Koncert z płyt gramofonowych.
- 13.00 — Komunikat rolniczy z Warszawy.
- 15.45 — Komunikat Pol. Związku Zrzeszeń Gospodarczych Woj. Śląskiego.
- 16.00 — Koncert z płyt gramofonowych
- 17.00 — Odczyt p. t. „Z dziejów miasta Królewskiej Huty” — cz. III — wygl. prof. Władysław Dziegiel.
- 17.25 — Pogadankę z działu: „Radioamator śląski” — wygl. p. Karol Miłobędzki.
- 17.55 — Transmisja muzyki lekkiej z Warszawy.
- 18.50 — Rozmaitości.
- 19.10 — Systematyczna lekcję poprawnego mówienia i pisania po polsku dla początkujących — wygl. wizyt. dr. E. Farnik.
- 19.45 — Komunikat strażeactwa śląskiego.
- 19.56 — Sygnał czasu.
- 20.00 — Odczyt p. t. „Ze świata — odkrycia, zdarzenia, ludzkie” — wygl. inż. Stanisław Nitsch.
- 20.50 — Koncert wieczorny muzyki kameralnej. W programie utwory kompozytorów włoskich.
- 22.00 — Transmisja komunikatu lotn.-met. i P. A. T. z Warszawy.
- 22.30 — Odczyt w języku angielskim p. t. „O sporcie” — wygl. kot. I. Arnold

Głosy publiczne.

Dotądnie i niemne strony

SĄDÓW PRACY.

Sądy pracy stanowią niewątpliwie znakomite odciążenie dla sądów grodzkich i okręgowych. Były one zawalane sprawami między pracodawcami i pracownikami, utworzenie więc takich sądów było bardzo wskazane. Tem bardziej, że strony, t. j. pracodawca i pracownik mogą zawsze wyłączyć swój zatarg z pod kompetencji sądu pracy, przekazując daną sprawę sądowi polubownemu. Dość do umowy właściwej warunek, że ewentualny zatarg będzie rozstrzygany przez sąd polubowny, aby sąd pracy uznął się za niekompetentny (art. 3).

Są, oczywiście, pewne niedomówienia i niejasności, ale przecież nie pod słońcem nie może być bez usterek. Do takich jednak usterek należy np. przepis, wyłączający z pod kompetencji sądu pracy spory o sumę przewyższającą 5000 złotych (art. 6). Jest to niezrozumiałe z tego względu, że art. 5 orzeka wyraźnie, że sąd pracy jest właściwy, jeśli pensja roczna pracownika nie przekracza 10 tysięcy złotych.

Jeżeli więc taki pracownik będzie miał pretensje np. o półroczną pensję, to sąd pracy będzie właściwy, ale jeżeli prócz pensji zażąda wynagrodzenia za urlop, którego nie otrzymał, to sąd pracy będzie już niekompetentny.

Niejasny jest również przepis, zabraniający adwokatowi prowadzenia spraw w sądzie pracy, o ile przedmiot sporu nie przekracza 200 złotych. Bymy w niej nieraz sprawy, mające często dla pracodawcy czy nawet dla pracownika zasadnicze znaczenie, chociaż dotyczą tylko kilkudziesięciu złotych.

Rażący jest również przepis, grożący ławnikom, spóźniającym się na posiedzenia sądowe lub wogóle zaniebującym swe obowiązki, karą do dwóch tygodni aresztu, przyczem o karze orzeka prezes sądu okręgowego (art. 17).

Należałoby więc wybierać ławników posiadających poczucie obywatelskie. Uczyć ich tego poczucia, kiedy pełnią obowiązki sędziowskie, sadząc do „kozy“ i sprowadzać ich stamtąd dla sądenia spraw jest nieco groteskowe.

Przepis taki jest nietylko rażący, ale nawet uwłaczający godności ławnika. Rozporządzenie o sądach pracy zyskałoby tylko na tem, gdyby art. 17 wcale nie istniał. Tem bardziej, że poza przytoczonymi wyżej uwagami, rozporządzenie o sądach pracy innych zastrzeżeń nie nastęcza.

Udział ławników oberanych z grona pracodawców i pracowników, szybkość postępowania przy nader prostej procedurze, dają niewątpliwie gwarancję, że sądy pracy, które pod innymi nazwami, jak sądy przemysłowe, sądy rzemieślnicze itp. istnieją w całej Europie i u nas przyniosą niewątpliwą korzyść społeczeństwu.

Prawnik.

Jak poczta ułatwia

ROZWÓJ CZYTELNICTWA?

Przed kilku dniami zamieściliśmy pod powyższym tytułem notatkę, w której pisząc o dotychczasowym systemie dostarczania przez pocztę gazet w Maczkach, wyraziliśmy przekonanie, iż dyrekcja poczty i telegrafu w Krakowie wyda stosowne zarządzenie, celem usunięcia bolączki.

Wystąpienie nasze nie pozostało bez skutku, bowiem dyrekcja poczty i telegrafu nadesłała nam pismo zawiadomieniem, iż w poruszonej przez nas sprawie zostało wdrożone dochodzenie celem zbadania, z czyjej winy następująca opóźnienia w dostarczaniu gazet w Maczkach i po ukończeniu dochodzenia zostaną wydane potrzebne zarządzenia.

Pismo powyższe świadczy, iż wspomniana dyrekcja dba o interesy ludności i dąży do usunięcia wszelkich niedomagań w ruchu pocztowym na swym terenie.

Radjo w Polsce

A POLACY NA OBCZYŹNIE.

Tak jak w Polsce słyhać na dobrych aparatach radjowych stacje zagraniczne, tak samo i zagranicą, we Francji, Niemczech czy Rosji słyhać stacje polskie, głównie Warszawską i Katowicką. Ma to niebywale znaczenie dla naszego państwa, zagranicą bowiem przez radjo poznaje naszą kulturę, nasze życie, twórczość muzyczną, literacką i t. p. — Wielka to zasługa radja, że polska mowa, polska pieśń i muzyka rozbrzmiewa w świecie szerokim, przypominając innym, żeśmy w rodzinie narodów nie ostatni, że kroczymy z kulturą i postępem stale naprzód, jako jeden z pierwszych, jak równi z równymi.

Polskie fale radjowe, biegnące w świat ponad granicami innych narodów, tu znajdują wyrazy podziwu, tam obojętnie przyjęte zostaną, w innym znów państwie być może nawet z niemawością, cza sem znów, choć niezrozumiałe w swej treści, z sympatją, ale serce, prawdziwe gorące serce biegnie na ich spotkanie tylko tam, gdzie na obcej ziemi, rzucony przez los, od długich nieraz lat mieszkają rodacy nasi.

Jeżeli mówimy i z podziwem zastanawiamy się nad tem, jakie to olbrzymie znaczenie posiada radjo dla ludzi, wsi naszych miasteczek i osad, to trudno nam będzie w dostateczny sposób określić czem radjo jest dla naszych rodaków poza granicami naszej Ojczyzny. Niema na kuli ziemskiej nieomal zakątka gdzieby nie było rodzin polskich na stałe osia-

dłych, nieraz bez zupełnej z Ojczyzną łączności. Wśród obcych ludzi i obcej kulkuty ileż to serc polskich zapomina o własnej ojczyźnie, ilu synów traci ona bezpowrotnie wychowanych w obcej mo wie, w obcym obyczaju.

Od lat paru polskie radjo, polskie fale radjowe wyszły śmiało poprzez granice państw, poprzez góry i rzeki na świat szeroki nieść sławę zmarłych państwa, ku dumie jego mieszkańców, a na ratunek serc polskich na obczyźnie ginących.

W Niemczech, Francji, Rosji i w wielu innych krajach, wszędzie, gdzie tylko znajdują się kolonie Polaków, tam głos radjostacji polskich jest głosem Ojczyzny. Fale radjowe niosąc mowę polską uczą miłości do dalekiej Ojczyzny, dają

pokarm duchowy pod obcymi wpływami, wynaradawiającym się nieraz Polakom, informują o życiu Ojczyzny, o wypadkach i wydarzeniach, w sposób bezstronny i prawdziwy. I choć nieraz setki i tysiące kilometrów dzielą rodaków naszych od granic ojczystego kraju, mimo to radjo utrzymuje ich w stałej łączności z życiem narodu.

Dbając zatem o rozwój radja w kraju wzmacniając siłę stacji radjowych nadawczych, dzięki czemu fale tych stacji biegają dalej i są łatwiej słyszane, jednocześnie roztaczamy jakby opiekę nad coraz dalej zamieszkałymi na obczyźnie Polakami, dla których głos polskich stacji radjowych jest głosem Ojczyzny.

W. T.

Przedwyborczy humor W ANGLJI.

W tym roku odbędą się, jak wiadomo, wybory do parlamentu angielskiego i bardzo jest możliwym, że zwycięstwem nad konserwatystami odniesie partja pracy.

Kampanja przedwyborcza już się rozpoczęła w ogólnych zarysach i obfituje niekiedy w humorystyczne epizody. Oto na pewnym zebraniu filantropijnem przewodniczyła żona premiera Baldwina. Obok niej na estradzie zasiadł leader partji pracowniczej Thomas, były minister w gabinecie Mac Donalda. Po skończeniu zebrania Thomas wstał i w wyrazach pełnych serdeczności podziękował przewodniczącej:

— W roku następnym — mówił — znowu spotkamy się z panją tutaj, ale przewodniczyć wtedy będzie w charakterze żony ministra pani Thomas. Ja wiem, że panją to nie zmartwi. Bardzo często wydaje mi się, że pani chce podejść do mojej żony i powiedzieć: „mój mąż jest zmęczony, konieczny jest dla niego odpoczynek”, a mistress Thomas odpowiada: „Pani, mój mąż jest oddawna tego zdania”.

Zebrani śmiechem i oklaskami przyjęli przemówienie Thomas'a. Najwięcej podobno śmiała się pani Baldwin.

Przed emigracją sezonową do Niemiec.

REJESTRACJA KANDYDATÓW SKOŃCZY SIĘ W TYM MIESIĄCU.

W niedługim czasie rozpocznie się już emigracja sezonowa robotników rolnych do Niemiec. Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem pracy, spraw wojskowych i skarbu wydało cały szereg zarządzeń, dotyczących rejestracji zbiorowej kandydatów do wyjazdu i rekrutacji na terenie powiatów, które będą oznaczone. Rejestracja ma być dokonana jeszcze w ciągu stycznia r. b. Do rekrutacji przybędzie przedstawiciel niemieckiej centrali robotniczej, który w porozumieniu z państwowymi urzę-

dami pośrednictwa pracy dokona przeglądu zarejestrowanych osób.

W szczegółowych instrukcjach M. S. W., wydanych do władz podległych, zwrócono uwagę urzędów gminnych na to, że nie wolno im pod odpowiedzialnością dyscyplinarną i sądowo-karną pobierać żadnych opłat ani wynagrodzeń poza drobną opłatą na kosztą blankietu paszportowego. Ze względu na krótki termin, wyznaczony do ukończenia rejestracji, wojewodowie mają dopilnować sprawnego wykonania wydanych zarządzeń.

KINO „ZAGŁĘBIE”

dawniej

Kino-Teatr „Udziałowy”

DZIŚ OSTATNI DZIEŃ!

„PAN TADEUSZ”

po cenach niżonych.

UWAGA; Ceny biletów od 30 groszy do 1 złotego.

JUTRO PREMJERA!

Człowiek Śmiechu

najpotężniejsze arcydzieło sezonu w roli głównej CONRAD VEIDT.

Kino „Wawel”

Sielce—obok Kościoła

Od dnia 22 stycznia i dni następne arcydzieło filmowe

GABRIELI ZAPOLSKIEJ p. t.

PRZEDPIEKLE

dramat z czasów zaborczych

Anons! od 29 b. m.

Dwa duże programy?

Sprzedaj na miejscu i do domu

RESTAURACJA, Skład win i delikatesów ST. WILCZYŃSKI

DĄBKOWA, ulica 3-go Maja Nr. 5 WINA Z BECZKI NA LITRY.

REKLAMOWE WINA lecznicze i stołowe, koniaki i wódki pierwszorzędnych firm. Świeży transport herbaty. Gwarantowanej dobroci konserwy, własnej fabrykacji marynaty, sery, śledzie, wędliny, grzyby, czekolada, bombonierki.

Sprzedaj na miejscu i do domu

BACZNOŚĆ!

NOWOOTWORZONY

Skład towarów żelaznych

pod firmą

S. RUCIŃSKI

SOSNOWIEC

UL. WARSZAWSKA 6. — TELEFON 7-90

Poleca

Poleca

po CENACH KONKURENCYJNYCH nakrycia stołowe, naczynia kuchenne i domowego użytku, łóżka i umywalnie żelazne, okucia meblowe i budowlane, narzędzia rzemieślnicze, oraz wiele innych artykułów w zakresie — branży żelaznej wchodzących. —

Choroby płuc!

Stosowany przez pp. Doktorów „BALSAM THIOCOLAN /FE” przy gruźlicy, bronchicie, kaszlu utrwala wydzielanie się płwociny, wzmocnia organizm i samopoczucie chorego, powiększa wagę ciała „Balsam Thiocolan Age” sprzedają apteki i składy apteczne (drogerje). Żądajcie tylko w oryginalnym opakowaniu w WARSZAWIE apteki A. Gąseckiego 41 Leszno

Reklama jest dzwignią handlu

rózne

ODMROZENIE. Maść (z kogutkiem), „Mrozol” leczy, goi rany, zapobiega odmrażaniu się kończyn. Sprzedają apteki, skl. apt. 28

CHOROBY serca. Basedow, astma Sanatorjum „Salus” Dra Kupczyka, Kraków. Szujskiego. 290-50

OSTRZEŻENIE.

Chcąc nabyć proszki naszego wyrobu, należy przy kupnie akcentować, wyraźnie żądać oryginalnych proszków z „KOGUTKIEM” Gąseckiego, znanych od lat trzydziestu. — Zwracajcie uwagę i odrzucajcie UPORCZYWIE polecane naśladownictwa w podobnym do naszego opakowania.

MATKI! Żądajcie w aptekach i drogeriach higienicznej przysypki dla dzieci „PUDER DZIDZI” z Kogutkiem, utrzymującej ciało dziecka w zdrowiu i czystości. 6382

PORTRET

do 6 pocztówek wykonanych artystycznie za 10 zł. w Zakładzie Nowoczesnej Fotografii „STUDIO” w Sosnowcu, ul. 3-go Maja vis a vis Kościoła kolejowego 595-4

BEZINTERESOWNIE! Napisz imię, nazwisko, miesiąc urodzenia, otrzymasz darmo broszurę, określenie charakteru, zdolności, przeznaczenia. — Poznasz kim jesteś, kim być możesz. Adresuj: Warszawa. Redakcja „Wiedza Tajemnic” skrzynka pocztowa 571. Załączycy znaczek pocztowy na przesyłkę. 16

Lokale

POKOJU

poszukuje urzędniczka. Wiadomość Sosnowiec, Targowa 50 front, drugie piętro. 57

POSZUKUJĘ

lokalu: 2 lub 3 pokoje z kuchnią i wygodami w Sosnowcu, centrum miasta. Oferty do Administracji pocztowej „Czysty”. 612

Legionie dokumenty

ZGINAŁ

dokument wojskowy rok 1908, na imię Władysław Bazylak. 573

Cennik ogłoszeń:

Wiersz milimetrowy: na 1-ej stronie względnie przed tekstem 60 gr., w tekście 45 gr., za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 gr. od wyrazu (najmniej 1 zł.), ogłoszenia z układem tabelarycznym o 25 proc. droższe, nekrologi do 200 wierszy o 50 proc. taniej. — Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Sosnowiec: REDAKCJA: Piłsudskiego Nr. 4. Telef. Nr. 64. ADMINISTRACJA: Dęblińska Nr. 1. Telef. Nr. 75.

Biłgo: BĘDZIN, Małachowskiego 7. DĄBKOWA, Sobieskiego 8, telef. 1-25.

ZAWIERCIE, 5-go Maja 27. GRODZIEC, Będzińska.

Wydawca i redaktor naczk: TADEUSZ OPIOŁA

Druk „Kurjera Zachodniego” w Sosnowcu, Piłsudskiego 4.

Redaktor odpowiedzialny: HENRYK STRYJEWSKI